2017

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 6.1

(Greek Philosophy—II)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×7=7

নিৰ্দেশ কৰা অনুযায়ী তলৰবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) "All knowledge is knowledge through concepts." Who said?

"সকলো জ্ঞানেই ধাৰণাৰ মাধ্যমেৰে হয়।" কোনে কৈছিল?

(b) Socratic theory of knowledge was formulated for _____ ends.

(Fill in the blank)

ছক্রেটিছৰ জ্ঞানতত্ত্ব _____ প্ৰয়োগৰ উদ্দেশ্যে আগবঢ়োৱা হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) According to Plato, concepts are objective / subjective realities.

(Choose the correct answer)

প্লেটোৰ মতে প্ৰত্যয়সমূহ বস্তুগত / আত্মগত সত্ত্বা ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(d) Plato's theory of knowledge is discussed in the dialogues of Republic / Theaetetus / Phaedo.

(Choose the correct answer)

প্লেটোৰ জ্ঞানতত্ত্ব Republic / Theaetetus / Phaedo সংলাপত আলোচনা কৰা হৈছে ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(e) What is the important element that Plato used in his philosophy?

প্লেটোৱে তেওঁৰ দৰ্শনত ব্যৱহাৰ কৰা আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদান কী ?

(f) What are the two fundamental categories in Aristotle's philosophy?

এৰিষ্ট'টলীয় দৰ্শনত পোৱা দুটা মৌলিক প্ৰবৰ্গ কী কী ?

(g) How does Aristotle define the efficient cause?

এৰিষ্ট'টলে নিমিত্ত কাৰণৰ সংজ্ঞা কেনেদৰে দিছে ?

2. Answer the following questions briefly : 2×4=8

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the two kinds of virtue or good according to Socrates?

ছক্ৰেটিছৰ মতে দুই প্ৰকাৰৰ সদগুণ বা শুভ কী ?

(b) Write the names of two important books of Aristotle.

এৰিষ্ট'টলে লিখা দুখন গুৰুত্বপূৰ্ণ গ্ৰন্থৰ নাম লিখা ।

(c) What is the relation between Matter and Form?

উপাদান আৰু আকাৰৰ মাজত সম্বন্ধ কী ?

(d) "Knowledge is not opinion." Why Plato said so?

"জ্ঞান মতামত নহয় ।" প্লেটোৱে কিয় এনেদৰে কৈছিল ?

3. Answer any *three* of the following questions : 5×3=15

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) "All knowledge is knowledge through concepts." Explain this statement.

"সকলো জ্ঞানেই ধাৰণা বা প্ৰত্যয়ৰ জৰিয়তে সম্ভৱ ।" এই ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা ।

(b) Explain the principle of dialective method advocated by Plato.

প্লেটোৰ দ্বন্দ্বাত্মক পদ্ধতিৰ মূল নীতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain how Plato has established the characteristic that "ideas are outside space and time".

"প্ৰত্যয়সমূহ দেশ কাল বহির্ভূত।" প্লেটোই কেনেদৰে এই ধাৰণা প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল? ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write a short note on Aristotle's categories of matter and form.

প্ৰবৰ্গ হিচাপে এৰিষ্ট'টলৰ উপাদান আৰু আকাৰ সম্পৰ্কে এটা চমু টোকা লিখা।

(e) Explain Plato's view that highest good is 'pyramid of apex'.

প্লেটোই কেনেদৰে শ্ৰেয় প্ৰত্যয়ক 'পিৰামিডৰ চূড়ান্ত অংশ' বুলি ব্যাখ্যা কৰিছে?

4. Critically discuss Plato's theory of ideas. 10

প্লেটোৰ ধাৰণাতত্ত্বৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

How is knowledge possible according to Plato? Discuss.

প্লেটোৰ মতে জ্ঞান কিদৰে সম্ভৱ হয়? আলোচনা কৰা।

5. Give a critical estimate of Socrates' view on 'virtue is one'. 10

'সদগুণ এক' ছক্ৰেটিছৰ এই ধাৰণা সম্বন্ধে সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

Explain Plato's distinction between 'sensible' and 'intelligible'.

প্লেটোৰ 'ইন্দ্ৰিয় গ্ৰাহ্য' আৰু 'বোধগম্য'ৰ বিভেদ ব্যাখ্যা কৰা।

6. Give an account of Aristotle's theory of 'causation'. 10

এৰিষ্ট'টলৰ 'কাৰণতা' তত্ত্বৰ ওপৰত বিৰৰণ দিয়া।

Or / অথবা

How does Plato refute the view that "knowledge is perception"?

"জ্ঞান হ'ল প্ৰত্যক্ষ।" এই অভিমত প্লেটোই কিদৰে খণ্ডন কৰিছিল?

★★★

4. Critically examine Gandhi's concept of Truth. 10

গান্ধীৰ সত্যৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What was Gandhi's views on religion? Discuss.

গান্ধীৰ ধৰ্মসম্পৰ্কীয় মতাদৰ্শ কেনে আছিল? আলোচনা কৰা।

5. Explain Gandhi's either the concept of Non-violence or Satyagraha. 10

গান্ধীৰ অহিংসাৰ ধাৰণা বা সত্যাগ্ৰহৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

6. Is Gandhi's concept of Swadeshi relevant to the present-day economy of India? Discuss. 10

বৰ্তমানৰ ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত গান্ধীৰ স্বদেশী ধাৰণা প্ৰযোজ্য নে? আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Critically discuss the concept of Gandhi's Trusteeship.

গান্ধীৰ ন্যাসধাৰণাৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।

★★★

2017

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 6.2

(Contemporary Indian Philosophy)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following questions : 1×7=7

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What was the real name of Mahatma Gandhi?

মহাত্মা গান্ধীৰ প্ৰকৃত নাম কি আছিল?

(b) Who gave the name of 'Mahatma' to Gandhi?

গান্ধীক 'মহাত্মা' নামটো কোনে দিছিল?

(c) Who wrote *The Kingdom of God Is Within You*?

The Kingdom of God Is Within You কোনে লিখিছিল ?

(d) What is the meaning of Satyagraha?

Satyagraha-ৰ অৰ্থ কি ?

(e) From which year Gandhiji started his life in active politics?

কোন চনৰ পৰা গান্ধীজীয়ে সক্ৰিয় ৰাজনৈতিক জীৱন আৰম্ভ কৰিছিল ?

(f) Can Ahimsa be practised universally?

অহিংসা সাৰ্বজনীনভাৱে প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিনে ?

(g) Mention the name of one book written by Mahatma Gandhi.

মহাত্মা গান্ধীয়ে লিখা এখন কিতাপৰ নাম উল্লেখ কৰা ।

2. Write on the following according to Mahatma Gandhi : 2×4=8

গান্ধীৰ মতে তলত দিয়া বিষয়সমূহৰ ওপৰত চমুকৈ লিখা :

(a) Secularism

ধৰ্মনিৰপেক্ষতা

(b) Harizon

হৰিজন

(c) Khilafat Act

খিলাফট আইন

(d) Civil disobedience

অসহযোগ

3. Write short notes on any *three* of the following : 5×3=15

তলৰ যি কোনো **তিনিটাৰ** বিষয়ে চমু টোকা লিখা :

(a) Essential qualities of Satyagrahi according to Gandhi

গান্ধীৰ মতে সত্যাগ্ৰহীৰ প্ৰয়োজনীয় গুণ

(b) Criticism of industrialization

উদ্যোগীকৰণৰ সমালোচনা

(c) Gandhi's concept of Chastity

গান্ধীৰ ব্ৰহ্মচৰ্য্যৰ ধাৰণা

(d) Sarvodaya

সৰ্বোদয়

(e) Concept of Ahimsa

অহিংসাৰ ধাৰণা

(d) Explain Sartre's view about the relationship between existence and essence.

অস্তিত্ব আৰু সাৰধৰ্মৰ সম্বন্ধৰ বিষয়ে ছাৰ্ত্ৰেৰ মত ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Write an introductory note on Husserl's phenomenology.

হুছাৰ্লৰ প্ৰতীতিবাদ বা প্ৰতিভাস বিজ্ঞানৰ বিষয়ে এক পৰিচয়মূলক টোকা লিখা।

Or / নাইবা

Describe the main features of Husserl's phenomenology.

হুছাৰ্লৰ প্ৰতীতিবাদ বা প্ৰতিভাস বিজ্ঞানৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

* * *

2017

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 6.3

(Contemporary Western Philosophy)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following questions as directed : 1×7=7

নিৰ্দেশানুযায়ী তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Who among the following philosophers is not a theistic existentialist?

তলত উল্লেখিত দাৰ্শনিকসকলৰ ভিতৰত কোনগৰাকী ঈশ্বৰবিশ্বাসী অস্তিত্ববাদী নহয়?

(i) Marcel / মাৰ্চেল

(ii) Kierkegaard / কীৰ্কেগাৰ্ড

(iii) Sartre / ছাৰ্ত্ৰে

(iv) Jaspers / জেচপাৰ্ছ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(b) Existentialism / Realism / Linguistic philosophy / Phenomenology is called a presuppositionless philosophy.

(Choose the correct answer)

অস্তিত্ববাদ / বাস্তৱবাদ / ভাষিক দৰ্শন / প্ৰতিভাস বিজ্ঞান বা প্ৰতীতিবাদক পূৰ্বানুমানবিহীন দৰ্শন বুলি কোৱা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(c) "Husserl was not a mathematician." Is it true?

"হুছাৰ্ল এজন গণিতজ্ঞ নাছিল।" এইটো সত্যনে?

(d) Whether, for Kierkegaard, belief in God is a matter of individual passion or a matter of knowledge?

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ কাৰণে ঈশ্বৰ বিশ্বাস এক ভাবাৱেগৰ বিষয় নে জ্ঞানৰ বিষয়?

(e) What is the meaning of the word 'nihil'?

'Nihil' শব্দটোৰ অৰ্থ কি?

(f) With which of the following, the term 'intentionality' is associated?

নিম্নোক্ত কোনটোৰ লগত 'বিষয়মুখিনতা' পদটো জড়িত?

(i) Body / শৰীৰ

(ii) God / ঈশ্বৰ

(iii) Religion / ধৰ্ম

(iv) Consciousness / চেতনা

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(g) Which is the last stage of the spheres of existence according to Kierkegaard?

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতে অস্তিত্বৰ অৱস্থিতিসমূহৰ ভিতৰত কোনটো শেষ স্তৰ?

2. Answer the following in brief : 2×4=8

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) In what sense phenomenology is a descriptive science?

কি অৰ্থত প্ৰতীতিবাদ বা প্ৰতিভাস বিজ্ঞান হৈছে এক বৰ্ণনামূলক বিজ্ঞান?

(b) Express any one mark of subjective truth according to Kierkegaard.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতানুসৰি আত্মিক বা আত্মনিষ্ঠ সত্যতাৰ যি কোনো এটা লক্ষণ প্ৰকাশ কৰা।

(c) What is the difference between the master morality and the slave morality according to Nietzsche?

নিৎস্যেৰ মতে প্ৰভু নৈতিকতা আৰু দাস নৈতিকতাৰ মাজত পাৰ্থক্য কি?

(d) State any two obstacles that obstruct the exercise of man's freedom according to Sartre.

ছাৰ্ত্ৰেৰ মতে ব্যক্তিমানৱৰ স্বাধীনতাৰ অনুশীলনত বাধা জন্মোৱা যি কোনো দুটা প্ৰতিবন্ধক উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any *three* of the following : 5×3=15

তলৰ যি কোনো **তিনিটাৰ** বিষয়ে চমু টোকা লিখা :

(a) Ethical stage of human existence in Kierkegaard's philosophy

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ দৰ্শনৰ মানৱ অস্তিত্বৰ নৈতিক স্তৰ

(b) Nietzsche's concept of 'Will to Power'

নিৎস্যেৰ 'ক্ষমতা লাভৰ ইচ্ছা'ৰ ধাৰণা

(c) Sartre's concept of 'Bad Faith'

ছাৰ্ত্ৰেৰ 'কুবিশ্বাস'ৰ ধাৰণা

(d) Relationship between freedom and responsibility in Sartre's philosophy

ছাৰ্ত্ৰেৰ দৰ্শনত স্বাধীনতা আৰু দায়বদ্ধতাৰ সম্পৰ্ক

(e) The method of bracketing of Husserl's phenomenology

হুছাৰ্লৰ প্ৰতীতিবাদ বা প্ৰতিভাস বিজ্ঞানৰ বন্ধনীকৰণ পদ্ধতি

4. Answer the following (any *three*) : 10×3=30

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো **তিনিটা**) :

(a) Discuss briefly each of any five general characteristics of existentialism.

অস্তিত্ববাদৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ প্ৰত্যেকৰে বিষয়ে চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।

(b) Discuss critically Kierkegaard's concept of subjectivity and truth.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ আত্মিকতা বা আত্মনিষ্ঠতা আৰু সত্যতাৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

(c) "Man does not discover his values; he creates them." Explain the statement with special reference to Nietzsche's nihilism.

"মানুহে তেওঁৰ মূল্যক আৱিষ্কাৰ নকৰে; তেওঁ তাক সৃষ্টি কৰে।" নিৎস্যেৰ শূন্যবাদৰ লগত সংগতি ৰাখি উক্তিটো বিশেষ উদাহৰণেৰে ব্যাখ্যা কৰা।

2 0 1 7

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 6.4

(Ethics)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×7=7

নিৰ্দেশানুসাৰে তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) "Act only on that maxim which thou canst at the same time will to be a universal law." Name the philosophy and the philosopher associated with the maxim.

"যিটো সূত্ৰ একেসময়তে এটা সাৰ্বজনীন নিয়ম হোৱাটো বিচাৰা সেই অনুসৰিহে নিজে কাৰ্য সম্পাদন কৰিবা।" এই সূত্ৰটোৰ লগত জড়িত দাৰ্শনিকজন কোন, আৰু সেই দৰ্শনটোৰ নাম কি?

(b) For Kant, man is always a means / end / non-entity in moral status.

(Choose the correct option)

কান্টৰ বাবে নৈতিক স্থিতি অনুসৰি মানুহ সদায় এটা উপায় / লক্ষ্য / অসত্তা (নগণ্য)।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(c) According to the *Gita*, what is the reason that one should perform one's duties? (Answer in one sentence)

'গীতাৰ' মতে মানুহে কিয় নিজৰ কৰ্তব্য সম্পাদন কৰিব লাগে? (এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া)

(d) "A definition of a term is an analysis of it into constituent parts that invariably compose the whole." Name the philosopher who said it.

"এটা পদৰ সংজ্ঞা হ'ল পদটোক তাৰ অপৰিহাৰ্য অংশসমূহলৈ বিশ্লেষণ কৰা।" এই মন্তব্য কৰা দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

(e) What according to Ayer is the status of an ethical sentence?

এয়াৰৰ মতে এটা নৈতিক বাক্যৰ স্থিতি কি?

(f) "Every action is an invariable result of earlier actions." What is the name for this theory?

"প্ৰত্যেকটো কাৰ্যই তাৰ পূৰ্বৱৰ্তী কাৰ্যসমূহৰ অৱশ্যম্ভাৱী পৰিণতি।" এই মতবাদটোৰ নাম কি?

(g) Name the philosopher associated with the 'open question argument'.

'মুক্ত প্ৰশ্ন যুক্তি'-ৰ লগত জড়িত দাৰ্শনিকজনৰ নাম উল্লেখ কৰা।

2. Give short answers to the following : 2×4=8

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by 'non-naturalism' in ethics?

নীতিশাস্ত্ৰত 'অ-প্ৰকৃতিবাদ' (অ-স্বভাৱবাদ) বুলিলে কি বুজা?

(b) What is the purpose served by ethical sentences according to A. J. Ayer?

এ. জে. এয়াৰৰ মতে নৈতিক বাক্যসমূহে কি উদ্দেশ্য সাধন কৰে?

(c) What is meant by 'Nishkama Karma'?

'নিষ্কাম কৰ্ম' বুলিলে কি বুজা?

(d) Name the different theories of punishment.

শাস্তি সম্পৰ্কীয় বিভিন্ন মতবাদবোৰৰ নাম লিখা।

3. Answer any *three* of the following questions : 5×3=15

তলৰ যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the Naturalistic Fallacy of Moore.

মূৰৰ মত অনুসৰি প্ৰকৃতিবাদী ভ্ৰান্তি বা দোষ কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain the three maxims of Kant's 'categorical imperative'.

কান্টৰ 'নিৰপেক্ষ আদেশ' তত্ত্বৰ সূত্ৰ তিনিটা ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Do you think Karmavada has anything to do with morality? Justify your answer.

কৰ্মবাদৰ নৈতিকতাৰ লগত কিবা সম্পৰ্ক আছেনে? যুক্তিসম্মত উত্তৰ দিয়া।

(d) Write a short note on capital punishment.

চৰম শাস্তি (মৃত্যুদণ্ড)ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(e) Why does Ayer say that ethical sentences do not express any proposition? Explain.

নৈতিক বাক্যসমূহে কোনো বচন প্ৰকাশ নকৰে বুলি এয়াৰে কিয় মত পোষণ কৰে? ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any *three* of the following questions : 10×3=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write an essay on the *Gita*'s ethical teachings.

'গীতা'ৰ নৈতিক শিক্ষাৰ বিষয়ে এখন ৰচনা লিখা।

(b) Why does Moore say that 'good' is indefinable? Give a critical analysis of Moore's theory.

'শ্ৰেয়' বা শুভ (good)ৰ সংজ্ঞা দিব নোৱাৰি বুলি মূৰে কিয় কৈছে? মূৰৰ মতবাদটোৰ এটি সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ কৰা।

(c) Explain Ayer's theory of emotivism in the background of the verification theory of meaning.

অৰ্থৰ সত্যাপনীয়তা তত্ত্বৰ পশ্চাদপটত এয়াৰৰ আৱেগ-প্ৰৱণতাবাদ সম্পৰ্কে এটি ব্যাখ্যাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

(d) Write an essay on Kant's categorical imperative.

কান্টৰ নিৰপেক্ষ আদেশ তত্ত্বৰ বিষয়ে এখন ৰচনা লিখা।

(e) Which theory according to you is the proper theory of punishment? Give reasons for your answer.

তোমাৰ মতে শাস্তি-সম্পৰ্কীয় কোনটো তত্ত্ব যথাৰ্থ? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(f) Critically examine the theory of Karma.

কৰ্মবাদ সম্পৰ্কে এটা সমালোচনাত্মক টোকা লিখা।

★★★

2017

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 6.5

(Philosophy of Religion)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following questions : 1×7=7

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write the name of the masterwork of Rudolf Otto.

ৰুডল্ফ অটৰ প্ৰসিদ্ধ গ্ৰন্থখনৰ নাম লিখা।

(b) Who is the author of *The Summa Theologica*?

The Summa Theologica-ৰ গ্ৰন্থকাৰ কোন?

(c) What is the other name of the teleological argument?

উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিক আৰু কি নামেৰে জনা যায়?

(d) "God is that, than which nothing greater can be thought." Who said this?

"ঈশ্বৰ হ'ল এনে এক সত্তা যাৰ উৰ্দ্ধত আন কোনো মহত্তৰ বা উচ্চতৰ চিন্তা কৰিব নোৱাৰি।" উক্তিষাৰ কাৰ?

(e) What is the best path of salvation for Sankardeva?

শংকৰদেৱৰ মতে মুকুতিৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ পথ কোনটো?

(f) Who was the Divine lawgiver according to the moral argument for the existence of God?

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় নৈতিক যুক্তি অনুসৰি নৈতিক ৰীতিনীতিৰ দৈৱ নিয়ন্তা কোন?

(g) Name one main advocate of the Neo-Vaishnavite movement.

নৱ-বৈষ্ণৱবাদ আন্দোলনৰ এগৰাকী প্ৰধান পৃষ্ঠপোষকৰ নাম লিখা।

2. Answer the following in brief : 2×4=8

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is numinous?

নুমিনাচ মানে কি বুজা?

(b) Name two supporters of cosmological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিৰ সমৰ্থক দুগৰাকীৰ নাম লিখা।

(c) What is Eka Sarana Nama Dharma?

এক শৰণ নাম ধৰ্ম বুলিলে কি বুজা?

(d) Write the name of the philosopher and the argument associated with 'the analogy of the watchmaker'.

'ঘড়ী স্ৰজোতাৰ উপমা' উপস্থাপন কৰা দাৰ্শনিকগৰাকী আৰু এই ধাৰণাৰ লগত সংযুক্ত যুক্তিটোৰ নাম লিখা।

3. Answer any *three* questions of the following : 5×3=15

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss some drawbacks of the moral argument.

নৈতিক যুক্তিৰ দুৰ্বল দিশবোৰৰ সমালোচনা আগবঢ়োৱা।

(b) Briefly describe the characteristics of symbol according to Paul Tillich.

পল টিলিক-ৰ মতে প্ৰতীকৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(c) "The Holy is purely an a priori category." Explain.

"পবিত্ৰতা হ'ল এক সম্পূৰ্ণৰূপে অভিজ্ঞতাপূৰ্ব প্ৰবৰ্গ।" ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Briefly explain the concept of incarnation in Sankardeva's philosophy.

শংকৰদেৱৰ দৰ্শনত অৱতাৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) "Bhakti is higher than Mukti." Explain.

"মুকুতিতকৈ ভকতি শ্ৰেষ্ঠ।" ব্যাখ্যা কৰা।

4. Explain the Idea of the Holy in philosophy of religion. 10

ধৰ্মদৰ্শনত 'পবিত্ৰতাৰ ধাৰণা' সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Critically explain the teleological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিটো সমালোচনাৰে সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।

5. What is religious language? Discuss the symbolic nature of religious language. 10

ধৰ্মীয় ভাষা মানে কি? ধৰ্মীয় ভাষাৰ প্ৰতীকী স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the cosmological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় বিশ্বতত্ত্ব যুক্তিটো আলোচনা কৰা।

6. Explain the salient features of Neo-Vaishnavism. 10

নৱ-বৈষ্ণৱবাদৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the relation between God and Man in Sankardeva's philosophy.

শংকৰদেৱৰ দৰ্শনত ঈশ্বৰ আৰু মানুহৰ মাজত সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

★★★